

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/298/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7117215965
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Čabaiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7117215965.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jarmily Čabaiovej a sudcov JUDr. Jarmily Maximovej a JUDr. Martina Kolesára v spore žalobkyne B., zast. JUDr. Danielou Sokol, advokátkou so sídlom Kuzmányho 57, Košice, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, Bratislava, IČO: 47967692, č. elektronickej schránky pre doručovanie písomností: E0005760738, o určenie spotrebiteľskej neprijateľnosti zmluvných podmienok a iné nároky, o protinávrhu žalovaného o zaplatenie sumy 1.547,- € s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku 40Csp/143/2017-188 zo dňa 28.3.2019 Okresného súdu Košice I

rozhodol:

M e n í rozsudok v napadnutých vyhovujúcich výrokoch III. a IV. tak, že žalobu o určenie neplatnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v článku 11, bod 11.2 Obchodných podmienok pre úver verzia 1/2007 zo dňa 15.3.2007 k zmluve o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007 uzavretej medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s. a o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu svojich práv vyplývajúcich zo zmluvy o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007 uzavretej medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s. z a m i e t a.

P o t v r d z u j e rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí vzájomnej žaloby žalovaného v celom rozsahu.

M e n í rozsudok vo výroku o trovách konania tak, že v spore o žalobe žiadnej zo strán náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania nepriznáva a v časti konania o vzájomnej žalobe priznáva žalobkyňi proti žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Košice I (ďalej „súd prvej inštancie“ alebo len „súd“) napadnutým rozsudkom určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy podľa bodu 3 zmluvy o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007 uzavretá medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s. je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná (I.), dohoda o zrážkach zo mzdy obsiahnutá v článku 4 bod 4 obchodných podmienok zo dňa 15.3.2007 k zmluve o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007 uzavretá medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s. je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná (II.), rozhodcovská doložka obsiahnutá v článku 11 bod 11.2 obchodných podmienok pre úver zo dňa 15.3.2017 k zmluve o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007 uzavretá medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s. je ako neprijateľná zmluvná podmienka neplatná (III.), uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu svojich práv vyplývajúcich zo zmluvy o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007 uzavretej medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s. (IV.), konanie v časti určenia premlčania záväzku zastavil (V.), vzájomnú žalobu žalovaného v celom rozsahu zamietol (VI.) a žalobkyňi priznal proti žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100 % (VII.).

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti z dôvodu spotrebiteľskej neprijateľnosti zmluvných podmienok obsiahnutých v článku 4 bod 4 Obchodných podmienok pre úver zo dňa 15.3.2007 a v zmluve o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007, ktorú žalobkyňa ako dlžníčka uzatvorila so spoločnosťou Poštová banka, a.s. v hmotnoprávnom postavení veriteľa, a zároveň tiež uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu svojich práv vyplývajúcich zo zmluvy o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007. Žalobu skutkovo odôvodnila tým, že na základe zmluvy o úvere č. 5306033307 jej právny predchodca žalovaného Poštová banka, a.s. poskytla úver vo výške 50.000,- Sk (1.659,70 €) s celkovými nákladmi spojenými s poskytnutým úverom vo výške 34.612,66 Sk (1.148,93 €), ktorý sa zaviazala splácať v mesačných splátkach vo výške 1.490,- Sk, t.j. 49,56 €, že úver splatila v rozsahu 20.961,74 Sk, t.j. 695,80 € a v r. 2009 prestala úver splácať, nakoľko sa dostala do ťaživej životnej situácie, že žalovaný listom zo dňa 6.10.2015 vyzval jej zamestnávateľa spoločnosť TCHIBO SLOVENSKO spol. s r.o. k realizovaniu zrážok zo mzdy titulom dlžnej sumy zo zmluvy o úvere, ktorú vyčíslil v sume 5.269,80 €. Žalobkyňa namietala platnosť uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy na základe jej spotrebiteľskej neprijateľnosti a zároveň sa domáhala určenia neplatnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v Obchodných podmienkach úveru (ďalej len „OP“), ktorá nebola predmetom osobitnej dohody medzi zmluvnými stranami, a preto ju nemožno považovať za platne dohodnutú. Zároveň poukázala na neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice I v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach 11Co/101/2017 zo dňa 28.4.2017, ktorým súdy uložili žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy na základe zmluvy o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007 uzavretej medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s. do právoplatného skončenia konania vo veci samej a žalobkyňi bola uložená povinnosť podať žalobu o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy na základe zmluvy o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007 v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia. Žalovaný sa vzájomnou žalobou domáhal uloženia povinnosti žalobkyňi zaplatiť mu dlžnú sumu 1.547 € s 9 % úrokmi z omeškania od 3.3.2009 do zaplatenia, vyplývajúcu zo zmluvy o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007, ktorú Poštová banka, a.s. postúpila zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2010 uzatvorenou so spoločnosťou BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupníkom, a táto spoločnosť zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 24.2.2011 postúpila predmetnú pohľadávku spoločnosti PRO CIVITAS s.r.o., dňa 9.8.2017 nastali účinky zlúčenia PRO CIVITAS, s.r.o. so spoločnosťou BENCONT COLLECTION, a.s., ktorá sa stala univerzálnym právnym nástupcom spoločnosti PRO CIVITAS, s.r.o.

3. Súd prvej inštancie žalobou i vzájomnou žalobou uplatnené nároky právne posudzoval podľa ustanovení § 140 ods. 1, § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 5a ods. 1 a § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, § 53 ods. 1 až 4, § 3 ods. 1, § 37 ods. 1, § 39, § 551, § 100 ods. 1 a 2, § 101, § 112 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, § 4 ods. 1 až 5 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, § 44 ods. 1, § 4 ods. 1 až 3 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov; právne posúdil vzťah strán ako záväzkový zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, na ktorý sa vzťahujú normy Občianskeho zákonníka a spotrebiteľského práva. Podanú určovaciu žalobu posúdil ako procesne prípustnú podľa ust. § 137 písm. d) CSP, keďže nárok na určenie právnej skutočnosti - neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy obsiahnutej v zmluve o úvere a v OP a rozhodcovskej doložky uzavretých v súvislosti so zmluvou o úvere vyplýva zo zákonného ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a k otázke naliehavého právneho záujmu na určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy súd odkázal na právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v jeho rozsudku sp. zn. 8Cdo/483/2014 zo dňa 18.11.2015. Nutnosť ex offo súdnej kontroly zmluvných podmienok mu vyplynula i z ustálenej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, z ktorej citoval. Po vyhodnotení vykonaných dôkazov súd prvej inštancie dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy z pohľadu spotrebiteľského práva predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 OZ, ktorá spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobkyne ako spotrebiteľa, a preto je neplatná podľa ust. § 39 OZ pre rozpor so zákonom a s dobrými mravmi. Rovnako rozhodcovská doložka obsiahnutá v zmluve o úvere, ktorá je súčasťou OP, podľa posúdenia súdu prvej inštancie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ktorá navyše nie je podpísaná zmluvnými stranami, v texte podpísaného formulára zmluvy je iba vyhlásenie dlžníka, že sa oboznámil so všeobecnými podmienkami a s nimi súhlasí, preto nespĺňa podmienku písomnej formy predpísanej zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, a preto je neplatná. Po preskúmaní zmluvy o úvere súd okrem toho zistil, že v zmluve je uvedený nesprávny údaj o výške celkových nákladov 2.808,63 € (poskytnutá suma úveru

1.659,70 € + náklady na úver 1.148,93 €), namiesto správnej výšky 2.973,60 €, ktorú vypočítal ako súčin výšky a počtu splátok (49,56 € x 60) a že zmluva obsahuje tiež nesprávny údaj o RPMN - 25,58 %, keďže skutočná RPMN podľa výpočtu stránky www.ekonomika.sme.sk činí 29,16 %. Z týchto dôvodov žalobu o určenie, že napádané zmluvné podmienky ako spotrebiteľsky neprijateľné sú neplatné, posúdil ako dôvodnú a žalobe v tejto časti vyhovel. Súd žalobe vyhovel i v časti, v ktorej sa žalobkyňa domáhala uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu práv vyplývajúcich zo zmluvy o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007, keďže je nepochybné, že žalovaný si uplatňuje práva z predmetnej zmluvy, a to najmä výkonom zrážok zo mzdy, pričom nárok žalovaného je premlčaný a dohoda o zrážkach zo mzdy a rozhodcovská doložka sú neplatné.

4. Žalobkyňa v konaní vzniesla námietku premlčania nároku uplatneného vzájomnou žalobou žalovaného, odôvodniac ju tým, že právny predchodca žalovaného mohol predmetnú pohľadávku podľa ust. § 101 OZ prvý raz uplatniť v r. 2009, odkedy nerealizoval (ani žalovaný) žiadne právne relevantné kroky majúce za následok prerušenie plynutia premlčacej doby. Súd dospel k záveru, že nárok uplatnený vzájomnou žalobou žalovaného je premlčaný na podklade zistenia, že pohľadávka žalovaného sa stala splatnou dňa 12.3.2009 (uplynutím lehoty vo výzve veriteľa na dobrovoľné plnenie mimoriadne zosplateného úveru), nasledujúceho dňa 13.3.2009 sa žalovaný mohol domáhať plnenia a začala plynúť trojročná premlčacia doba, ktorá podľa posúdenia súdu prvej inštancie márne uplynula dňa 13.3.2012, preto žaloba bola podaná na súde dňa 1.6.2017 už po uplynutí premlčacej doby. S prihliadnutím na námietku premlčania vznesenú žalobkyňou preto vzájomnú žalobu žalovaného zamietol. Pri posúdení otázky premlčania nároku súd vychádzal z názoru, že v prípade uplatnenia nároku žalovaného na rozhodcovskom súde a ani v exekučnom konaní nedošlo k riadnemu uplatneniu práva na súde, keďže je nepochybné, že právny predchodca žalovaného podal žalobu na rozhodcovskom súde dňa 10.12.2010 a rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zriadeného pri rozhodcovskej, arbitrážnej a mediačnej a.s. zo 16.1.2012 nadobudol právoplatnosť dňa 3.3.2012 a vykonateľnosť 7.3.2012, na podklade rozhodcovského rozsudku oprávnený PRO CIVITAS, s.r.o. dňa 31.3.2013 podal návrh na vykonanie exekúcie o vymoženie peňažnej pohľadávky 1.547,99 € s prísl. s tým, že uznesením Okresného súdu Košice - okolie č.k. 17Er/2733/2015-13 zo dňa 22.9.2016 bola žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnutá a uznesením 17Er/2733/2015-37 zo dňa 8.2.2018, právoplatným dňa 5.4.2018, súd exekučné konanie zastavil. Súd prvej inštancie poukázal na to, že rozhodcovský rozsudok bol v exekučnom konaní posúdený ako nulitný (nespôsobilý) exekučný titul, keďže samotná rozhodcovská doložka v úverovej zmluve bola postihnutá absolútnou neplatnosťou, v dôsledku čoho rozhodca nemal právomoc rozhodnúť v rozhodcovskom konaní o uplatnenom nároku žalobcu (jeho právneho predchodcu) a vzhľadom na absolútnu neplatnosť rozhodcovskej doložky je rozhodcovský rozsudok nulitným rozhodnutím, a preto odmietol tvrdenia žalovaného o zastavení plynutia premlčacej doby za čas uplatnenia nároku na rozhodcovskom súde.

5. Žalobu v časti „určenia premlčania nároku“ z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby žalobkyňou, so súhlasom žalovaného podľa ust. § 144, § 145 ods. 2 a § 146 ods. 1 CSP zastavil. O trovách konania rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP a plne úspešnej žalobkyňi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Rozsudok vo výrokoch o určení neplatnosti rozhodcovskej doložky, o povinnosti žalovaného zdržať sa výkonu svojich práv vyplývajúcich zo zmluvy o úvere a o zamietnutí vzájomnej žaloby žalovaného (III., IV. a VI.), ako aj v závislom výroku VII. o trovách konania, napadol včas podaným odvolaním žalovaný z odvolacích dôvodov podľa ustanovení § 365 ods. 1 písmen a), b), d), e), f), g) a h) CSP a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, alternatívne žalobu žalobkyne v napadnutom rozsahu zamietol a vzájomnej žalobe vyhovel a žalobkyňu zaviazal na náhradu trov konania. V odvolaní namietal, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vytkol súdu prvej inštancie nesprávne posúdenie procesnej prípustnosti žaloby v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP vo vzťahu k určeniu neplatnosti rozhodcovskej doložky a namietal v tejto súvislosti nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení,

že rozhodcovská doložka obsiahnutá v zmluve o úvere je neplatná. K otázke naliehavého právneho záujmu, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby, citoval z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo 112/2004) a tiež z vybraných rozhodnutí krajských súdov. Poukázal na to, že v predmetnej veci už prebehlo rozhodcovské konanie, ktoré bolo právoplatne skončené rozhodcovským rozsudkom sp zn. IBB12100080 zo dňa 12.1.2012, ktorý bol súdu prvej inštancie predložený. Následne boli na podklade rozhodcovského rozsudku na Okresnom súde Košice - okolie vedené exekučné konanie sp. zn. 12Er/3574/2013 a následne exekučné konanie sp. zn. 17Er/2733/2015, v ktorom exekučný súd v zmysle ust. § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietol, pričom v tomto konaní došlo aj k posúdeniu rozhodcovskej doložky. Zamietnutím žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie súdom došlo jednak k zrušeniu rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu a zároveň došlo aj k rozhodnutiu o rozhodcovskej doložke obsiahnutej v zmluve o úvere a žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie bola zamietnutá. Na základe uvedeného podľa názoru žalovaného žalobkyňa nemá naliehavý právny záujem na určení neplatnosti rozhodcovskej doložky, nakoľko o nej už bolo rozhodnuté v exekučnom konaní, žaloba na určenie tejto právnej skutočnosti je tak nadbytočná a nedôvodná, a preto súd nepostupoval správne, ak žalobe v tejto časti vyhovel. Súd prvej inštancie zároveň riadne neodôvodnil ako dospel k záveru, že žalobca naliehavý právny záujem na určení neplatnosti rozhodcovskej doložky osvedčil, uviedol iba všeobecné tvrdenie o naliehavom právnom záujme vyplývajúcom z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Podľa názoru žalovaného taktiež výrok napadnutého rozsudku, ktorým mu súd uložil povinnosť zdržať sa výkonu práv vyplývajúcich zo zmluvy o úvere zo dňa 20.4.2007, je v rozpore s právnymi predpismi a zároveň nevykonateľný a nedostatočne odôvodnený. Odôvodnenie rozsudku pri tomto výroku je nedostatočné a nepreskúmateľné, nakoľko súd neposkytol žiadne odôvodnenie, na základe akého zákonného ustanovenia rozhodol a akými úvahami dospel k uvedenému rozhodnutiu, pričom vo výroku nie je vymedzené, výkonu ktorých práv sa má žalovaný zdržať. V tejto súvislosti argumentoval tým, že v prípade rozporu určitých ustanovení, napr. dohody o zrážkach zo mzdy obsiahnutej v zmluve so zákonom, môže súd určiť platnosť týchto ustanovení, prípadne uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa určitého konania. Ak je však zmluva platne uzavretá, obidve zmluvné strany majú podľa zákona právo vykonávať zákonným spôsobom všetky svoje práva vyplývajúce zo zmluvy. Mal za to, že súd porušil jeho právo na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a k obsahu týchto práv citoval z rozsiahlej judikatúry Ústavného súdu SR (III. ÚS 311/01, III. ÚS 107/07, IV. ÚS 14/07, IV. ÚS 252/04, I. ÚS 33/2012, III. ÚS 199/09, II. ÚS 380/2013), Ústavného súdu ČR (IV. ÚS 1551/08). K povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie citoval právny názor z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/25/2007. Namietal taktiež nesprávne posúdenie otázky premlčania nároku súdom prvej inštancie (začiatku plynutia premlčacej doby) a nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, podľa ktorého nie je možné uvažovať o zastavení plynutia premlčacej doby za čas uplatnenia nároku na rozhodcovskom súde. Poukázal na to, že jeho právny predchodca dňa 31.5.2015 opätovne podal návrh na začatie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku, ktoré do dnešného dňa nebolo zastavené, a preto mal za to, že premlčacia doba počas konania na rozhodcovskom súde a počas exekučného konania neplynula, ale spočívala v zmysle ust. § 112 OZ a stále spočíva. Žaloba o zaplatenie bola podaná na súde dňa 12.11.2017, a teda žalovaný vyčerpal zo zákonnej trojročnej premlčacej doby spolu 2 roky 1 mesiac a 20 dní. Argumentoval ďalej tým, že pri zrušení rozhodcovského rozsudku na podklade žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ako aj pri zastavení exekučného konania na podklade rozhodcovského rozsudku, dochádza k prelomeniu materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu, avšak pri zrušení rozhodcovského rozsudku súdom, súd pokračuje v konaní v zmysle ust. § 43 ods. 1 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, pričom ak dôjde k zastaveniu exekučného konania na podklade rozhodcovského rozsudku súd v konaní nepokračuje a pohľadávka sa stáva nevykonateľná. Je potom nepochybné, že veriteľ napriek tomu, že postupoval pri uplatnení a vymáhaní svojej pohľadávky podľa platných právnych noriem a právne aprobovaným spôsobom, dostal sa do situácie, v ktorej sú popreté jeho legitímne očakávania, že exekučný titul bude možné vykonať, čo je v príkrom rozpore s princípom právnej istoty. Na podporu svojej argumentácie citoval z vybraných rozsudkov okresných súdov SR. Záverom nesúhlasil ani s tvrdením súdu prvej inštancie, že v zmluve je nesprávne uvedená RPMN a vytkol mu, že neuviedol, na základe akých skutočností dospel k tomuto zisteniu, nakoľko podľa listiny s výpočtom RPMN podľa vzorca uvedeného v prílohe zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, ktorý jeho právnenému predchodcovi do kalkulačky implementoval externý dodávateľ, je zrejma správnosť údajov o RPMN. V predmetnom výpočte je vidieť, že posledná 60. splátka úveru bola len vo výške 1.363,75 Sk, a preto súdom prvej inštancie zvolený spôsob výpočtu celkovej výšky nákladov (prepočet) jednoduchým súčinom výšky splátky a počtom

splátok, nezohľadniac pritom rozpis splátok kde posledná splátka je v nižšej sume ako mesačná splátka úveru, je nesprávny. Poukázal tiež na to, že v danom prípade bolo dohodnuté dobrovoľné poistenie vo forme doplnkovej služby, ktoré s poukazom na ust. § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch sa nezapočítava do celkových nákladov spojených s úverom.

7. Žalobkyňa vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného poukázala na to, že naliehavý právny záujem nebolo potrebné v konaní dokazovať, keďže vyplýva z osobitného právneho predpisu a vzťahuje sa na všetky určovacie výroky rozsudku. Podľa žalobkyne súd nerealizoval žiaden procesný úkon, ktorým by bolo žalovanému znemožnené realizovanie jeho procesných práv, ktoré úkony samotný žalovaný v odvolaní ani neuviedol a nešpecifikoval. Žalovaný v odvolaní riadne nezdôvodnil ani odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) a g) CSP. Žalovaným uplatnený odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e) CSP považovala za prekvapivý, keďže zást. žalovaného na opakované dotazy súdu, či strany majú ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, pred vyhlásením rozhodnutia predniesol, že nemá žiadne ďalšie návrhy, čo vyplýva zo zápisnice o pojednávaní dňa 28.3.2019, str. 3. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP, v rámci ktorého žalovaný namieta neuplynutie všeobecnej premlčacej doby, žalobkyňa uviedla, že premlčanie záväzku žalovaného a jeho právneho predchodcu vyplýva zo základov právnej teórie o neexistencii nulitného právneho aktu. Uviedla, že povahu paaktu a jeho právnych následkov preukázala predloženými rozhodnutiami súdov. Citovala právny názor tiež z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2011, podľa ktorého „ak v určitej veci nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Keby exekučný súd akceptoval rozhodcovský rozsudok, pre vydanie ktorého nebola daná právomoc rozhodcovského súdu, akceptoval by vykonateľnosť rozhodnutia vydaného tým, kto na to nemal právomoc, teda „rozhodnutia“ nevykonateľného, majúceho účinky paaktu“. Poukázala na to, že predpokladom prerušenie plynutia premlčacej doby je iniciovanie rozhodcovského konania na základe platnej rozhodcovskej doložky. Uvedenému svedčí právna úprava v Obchodnom zákonníku, ktorý výslovne počítava s možnosťou riešenia sporu rozhodcovským súdom. Z konania žalovaného, ktorý čakal na podanie návrhu na rozhodcovský súd dva roky a následne ďalšie 4 roky od právoplatnosti predmetného paaktu do podania návrhu na jeho výkon, je zrejmé, že nevyvíjal primeranú aktivitu k ochrane svojich práv v rámci plynutia zákonných lehôt, preto by jeho konanie nemalo požívať právnu ochranu. Záverom poukázala na rozhodnutie sp. zn. 7ECdo/41/2013 zo dňa 29.4.2013 v obdobnej veci, v ktorej Najvyšší súd SR poukázal na neplatnosť rozhodcovskej doložky v Obchodných podmienkach úverovej zmluvy právneho predchodcu žalovaného platných v rozhodnom čase. Vzhľadom na uvedené skutočnosti žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok a priznal (pozn. odvolacieho súdu: vo vyjadrení mylne uvedené „žalovanému“) náhradu trov konania v celom rozsahu.

8. Rozsudok vo vyhovujúcich určovacích výrokoch, ktorým súd určil neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy (I. a II.) a vo výroku o zastavení konania (V.) neboli odvolaním napadnuté, nadobudli právoplatnosť (§ 367 ods. 2 a 3 CSP), a preto rozsudok v týchto výrokoch nebol v odvolacom konaní preskúmaný.

9. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas (§ 362 CSP), oprávnenou osobou (§§ 359 až 361 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustné (§§ 355 až 358 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a z hľadísk odvolaním uplatnených odvolacích dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, s prihliadnutím na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok konania v zmysle § 380 ods. 2 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného z hľadiska uplatneného odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je čiastočne dôvodné vo vzťahu k vyhovujúcim výrokom rozsudku III. a IV., preto odvolací súd vecne nesprávny rozsudok v tejto časti podľa ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobu o určenie neplatnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v článku 11, bod 11.2 Obchodných podmienok pre úver verzia 1/2007 zo dňa 15.3.2007 k zmluve o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007 uzavretej medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s. a o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu svojich práv vyplývajúcich zo zmluvy o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007 uzavretej medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s. zamietol.

10. Rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí vzájomnej žaloby žalovaného v celom rozsahu je vecne správny, a preto ho odvolací súd potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP, stotožňujúc sa i s jeho správnymi dôvodmi vzťahujúcimi sa k nároku uplatnenému vzájomnou žalobou a posúdiac odvolanie žalovaného z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov v tejto časti za neopodstatnené.

11. Rozsudok odvolacieho súdu bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 16.12.2020 o 11.00 hod. v pojednávacej miestnosti č. 215/II. posch., po predchádzajúcom oznámení miesta a času tohto procesného úkonu na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v zmysle ust. § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP.

12. Žalovaný v odvolaní síce formálne označil takmer všetky odvolacie dôvody upravené v ust. § 365 ods. 1 CSP (okrem písm. c/), ale z obsahu odvolania vyplýva, že materiálne, a tým aj procesne účinne v odvolaní uplatnil iba odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písmen b), f) a h) CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom a nedostatočným odôvodnením svojho rozhodnutia znemožnil strane sporu, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) CSP týkajúci sa skutkových väd rozhodnutia (nesprávnych skutkových zistení), je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývali z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP.

14. Vo všeobecnosti právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikáciou konkrétnej právnej normy na zistený skutkový stav vyvodzuje zo skutkových zistení, aké práva a povinnosti majú subjekty konania podľa hmotného práva. Nesprávnym právnym posúdením [odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP] je potom potrebné rozumieť omyl v tomto postupe, a teda nesprávnosť pri aplikácii práva na skutkové zistenia. O mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd neaplikoval právnu normu vôbec, alebo ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak aj aplikoval správny predpis, ktorý si nesprávne vyložil alebo napokon ak aplikoval správny predpis, ktorý tiež správne interpretoval, avšak právnu normu nesprávne na zistený skutkový stav použil, v skutkových okolnostiach teda z právnej normy vyvodil nesprávne závery o právach a povinnostiach strán.

15. Odvolanie žalovaného z hľadiska uplatneného dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h) CSP, v rámci ktorého žalovaný namietal nesprávne právne posúdenie súdom prvej inštancie nárokov uplatnených žalobou v časti určenia neplatnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v článku 11 bod 11.2 Obchodných podmienok pre úver zo dňa 15.3.2017 k zmluve o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007 uzavretej medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s. a uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu svojich práv vyplývajúcich zo zmluvy o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007, odvolací súd považuje za opodstatnené. Rozsudok v napadnutých vyhovujúcich výrokoch III. a IV. je vecne nesprávny z tých dôvodov, ktoré žalovaný uviedol v podanom odvolaní a s ktorými sa odvolací súd v podstatnej časti stotožňuje. Žaloba v časti požadovaného určenia, že rozhodcovská doložka obsiahnutá v OP pre úver je neplatná, síce vo všeobecnosti je procesne prípustná v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP (ide o osobitný druh žaloby, ktorá vyplýva z osobitného právneho predpisu), ako to celkom správne posúdil aj súd prvej inštancie, avšak v danom konkrétnom prípade podľa názoru odvolacieho súdu nemá žiadny zmysel vzhľadom na to, že (ne)platnosť rozhodcovskej doložky obsiahnutej v úverovej zmluve uzatvorenej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného už bola predmetom posúdenia v exekučnom konaní, ktoré bolo právoplatne zastavené (vedené na Okresnom súde Košice - okolie č.k. 17Er 2733/2015, na ktoré poukazuje žalobkyňa v podanej žalobe), v ktorom (ako prejudiciálna otázka) bola táto otázka záväzne medzi stranami sporu vyriešená so záverom, že rozhodcovská doložka nebola platne dojednaná, a nemohla preto založiť právomoc rozhodcovského súdu konať a rozhodnúť o sporných nárokoch strán z uzavretej zmluvy o úvere a rozhodcovský rozsudok je nulitným právnym aktom. Právoplatné súdne rozhodnutie je záväzné pre strany sporu a ich právnych nástupcov a zakladá stav právnej istoty, resp. odstraňuje stav právnej neistoty účastníkov, pričom zároveň je vynútiteľné a

akýkoľvek orgán verejnej moci v inom konaní je viazaný tým, ako bola sporná otázka medzi danými stranami posúdená a definitívne vyriešená (§ 159 ods. 2 O.s.p., od 1.7.2016 ust. § 228 CSP). So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia je akékoľvek „nové“ právne posudzovanie právoplatného súdneho rozhodnutia (a ním vyriešenej otázky hmotnoprávneho vzťahu účastníkov) v inom (ďalšom) konaní medzi tými istými účastníkmi, príp. ich právnymi nástupcami vylúčené a neprípustné (porov. rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 133/2009 z 29.4.2010). Za tohto stavu, keď žalovaný nemá možnosť realizovať práva vyplývajúce z neplatnej rozhodcovskej doložky a uplatňovať nároky voči žalobkyni na základe neplatnej zmluvnej podmienky a ani ich voči žalobkyni reálne neuplatňuje (žalobkyňa to v konaní ani netvrdila), podaná žaloba o určenie neplatnosti rozhodcovskej doložky nepredstavuje vhodný prostriedok ochrany práv žalobkyne ako spotrebiteľa (jej ochrany pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve a prípadným protiprávnym konaním dodávateľa), neplní svoj účel a slúži len k zbytočnému rozmnožovaniu súdnych sporov, a z týchto dôvodov ju bolo potrebné zamietnuť.

16. Rovnako žalobou uplatnený nárok o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu práv zo zmluvy o úvere, nemožno považovať za oprávnený, a to z dôvodov uvedených v odvolaní žalovaného, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Žalobkyňa v žalobe nešpecifikovala, aké konkrétne práva zo zmluvy o úvere žalovaný voči nej protiprávne uplatňuje, prípadne porušuje (okrem práv z neplatnej dohody o zrážkach zo mzdy ako zmluvnej podmienky, ktorej neplatnosť bola právoplatne určená výrokmi I. a II. rozsudku), pričom okrem neplatnosti napádaných zmluvných podmienok z dôvodu ich spotrebiteľskej neprijateľnosti, v konaní netvrdila dôvody neplatnosti zmluvy o úvere zo dňa 20.4.2007 (ako celku) a ani inak v konaní nevyšli najavo skutočnosti, ktoré by také právne posúdenie úverovej zmluvy uzatvorenej medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného Poštovou bankou, a.s. odôvodňovali. Ak teda bola zmluva platne uzatvorená, obidve zmluvné strany sú oprávnené vykonávať a uplatňovať zákonným spôsobom práva zo zmluvy vyplývajúce, a z týchto dôvodov žalobou navrhované uloženie povinnosti žalovanému „zdržať sa výkonu práv vyplývajúcich zo zmluvy o úvere“ by bolo v rozpore so zákonom i s princípom zmluvnej slobody (autonómie vôle) strán v zmysle čl. 2 ods. 3 Ústavy SR, podľa ktorého každý môže konať, čo nie je zákonom zakázané, a nikoho nemožno nútiť, aby konal niečo, čo zákon neukladá.

17. Z uvedených dôvodov odvolací súd postupom podľa ust. § 388 CSP zmenil rozsudok v napadnutých vyhovujúcich výrokoch III. a IV. tak, že žalobu o určenie neplatnosti rozhodcovskej doložky obsiahnutej v článku 11, bod 11.2 Obchodných podmienok pre úver verzia 1/2007 zo dňa 15.3.2007 k zmluve o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007 uzavretej medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s. a o uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu práv vyplývajúcich zo zmluvy o úvere č. 5306033307 zo dňa 20.4.2007 uzavretej medzi žalobkyňou a Poštovou bankou, a.s., ako nedôvodnú zamietol.

18. Pokiaľ žalovaný podaným odvolaním napadol rozsudok taktiež vo výroku o zamietnutí ním podanej vzájomnej žaloby o zaplatenie sumy 1.547 € s prísl., odvolací súd po preskúmaní rozsudku v rozsahu odvolacích námietok žalovaného došiel k záveru, že rozsudok v zamietavom výroku je vecne správny a správne sú i dôvody rozhodnutia v tejto časti a odvolanie žalovaného nemožno považovať za opodstatnené. Žalovaný v odvolaní v podstate iba opakuje skutočnosti a argumenty v otázkach plynutia (a spočívania) premlčacej doby v prípade uplatnenia nároku na rozhodcovskom súde (počas konania na rozhodcovskom súde) a počas exekučného konania, ktoré sporné otázky správne vyhodnotil už súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozsudku, celkom správne posúdil otázku plynutia premlčacej doby a došiel k správne právnemu záveru o premlčaní nároku uplatneného vzájomnou žalobou žalovaného, podanou na súde dňa 12.11.2017. Hodnotenie súdu prvej inštancie, ktoré je plne súladné so zákonom a závermi ustálenými právnou praxou (pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 572/2017-19 zo dňa 20.9.2017), si odvolací súd v celom rozsahu osvojuje a za správny považuje záver, že vzhľadom na premlčanie nároku bolo potrebné prihliadnuť na žalobkyňu účinne vznesenú námietku premlčania a vzájomnú žalobu z tohto dôvodu podľa ust. § 100 ods. 1 OZ v celom rozsahu zamietnuť, a preto odvolací súd v podrobnostiach odkazuje na dôvody napadnutého rozsudku a podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok v napadnutom výroku o zamietnutí vzájomnej žaloby žalovaného ako vecne správny potvrdil.

19. Podľa § 396 ods. 2 CSP ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie. V súlade s cit. ust. odvolací súd zmenil rozsudok i v závislom výroku o trovách konania a rozhodol o trovách celého konania podľa ust. § 255 ods. 1, 2 CSP tak, že v spore o

žalobe, v ktorom mali strany čiastočný (zásadne rovnaký) úspech, žiadnej z nich náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania nepriznal a v časti konania o vzájomnej žalobe priznal plne úspešnej žalobkyni proti žalovanému nárok na 100 % náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie a trov odvolacieho konania. O výške prisúdenej náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 262 ods. 1, 2 CSP).

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 posledná veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak: a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP), môže ho podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), a to v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Táto povinnosť neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného odvolania (§ 435 CSP).